ISSN: 3027-8597 (Online)

JMND
Journal of MCU NakhonDhat
วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์

ปีที่ 13 ฉบับที่ 4 (เมษายน 2569) : Vol.13 No.4 (April 2026)
https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND
pp: 237-247

บทความวิจัย

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3*

A DEVELOPMENT OF THE MODEL OF INTERNAL SUPERVISION TO ENHANCE 21ST CENTURY LEARNER SKILLS FOR SCHOOLS UNDER THE NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

อัจฉราภรณ์ ปานสัสดี*, วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, ชูศักดิ์ เอกเพชร
Atcharaporn Pansasadee*, Werayut Chatakan, Chusak Ekpetch
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย
Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand
*Corresponding author E-mail: atcharapornfern.020@gmail.com
*Tel: 099-435-5030

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 2) พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 3) ตรวจสอบรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 การวิจัยครั้งนี้เป็นการดำเนินการแบบผสานวิธี ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.918 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้ จำนวน 9 คน โดยการการวิเคราะห์เนื้อหา และระยะที่ 3 ตรวจสอบรูปแบบ ด้วยการสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในและทักษะผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยค่าความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายใน เท่ากับ 0.39 และทักษะผู้เรียน เท่ากับ 0.46 2) รูปแบบการนิเทศภายในที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่ ชื่อรูปแบบ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน ศึกษาสภาพ วางแผน ดำเนินการ ประเมินผล ปรับปรุงพัฒนา แนวทางการประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ และ 3) ผลการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การนิเทศภายใน, ทักษะผู้เรียนศตวรรษที่ 21, การประเมินความต้องการ, การจัดการศึกษา

*Received April 10, 2026; Revised April 17, 2026; Accepted April 29, 2026

Abstract

This research aims to 1) Study the current state, desired state, and necessary needs of internal supervision to promote 21st-century learner skills; 2) Develop a model of internal supervision to promote 21st-century learner skills; and 3) Verify the internal supervision model to promote 21st-century learner skills in schools under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 3. This research employed a mixed-methods approach consisting of three phases: Phase 1 involved studying the current state, desired state, and necessary needs. The sample group consisted of administrators and teachers, with three school administrators providing information. Data was collected using questionnaires and in-depth interviews. The questionnaire had a reliability coefficient of 0.918. Content analysis, mean, standard deviation, and needs analysis were used to analyze the data. Phase 2 involved developing an internal supervision model using nine participants through content analysis. Phase 3 involved verifying the model through focus group discussions with nine participants, also through content analysis. The research findings revealed that 1) The current state of internal supervision and learner skills were at a moderate level, while the desired state was at a high to very high level. 1) The required internal supervision score was 0.39 and the learner skills score was 0.46. 2) The developed internal supervision model consists of six parts: model name, principles, objectives, a five-step supervision process (situation study, planning, implementation, evaluation, improvement /development), evaluation guidelines, and conditions for success. 3) Expert review of the model revealed that it was highly accurate, appropriate, feasible, and beneficial.

Keywords: Model Development, Internal Supervision, 21st Century Skills, Needs Assessment, Educational Management

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ประเทศไทยจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 เป็นกรอบการพัฒนาในระยะยาว 20 ปี มุ่งสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยเน้นให้ประชาชนมีศักยภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี หนึ่งในยุทธศาสตร์หลักที่มีความสำคัญ คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมุ่งสร้างคนไทยให้ “ดี เก่ง และมีคุณภาพ” ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านความรู้ ทักษะ นวัตกรรม และคุณธรรม แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแผนแม่บทด้านการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และแผนแม่บทด้านการพัฒนาการเรียนรู้ รวมถึงมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ที่กำหนดคุณลักษณะของคนไทยในอนาคตให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

แม้มีการกำหนดนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา แต่รายงานจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาพบว่า โรงเรียนจำนวนมากยังคงจัดการเรียนรู้แบบครูเป็นศูนย์กลาง ขาดกิจกรรมส่งเสริมการคิดขั้นสูง ส่งผลให้ผู้เรียนยังขาดทักษะที่จำเป็นของศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ผลการทดสอบ PISA 2018 ของประเทศไทยยังสะท้อนปัญหาด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง กระบวนการนิเทศการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการสอน เพื่อให้ครูได้รับคำแนะนำและการพัฒนาต่อเนื่องให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน และตอบสนองมาตรฐานการศึกษาของชาติที่เน้นคุณภาพผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านวิชาการ อาชีพ ชีวิต และนวัตกรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 แม้มีนโยบาย “นิเทศบูรณาการตามนโยบาย เรียนดี มีความสุข” เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” แต่การนิเทศภายในสถานศึกษายังประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่ การขาดระบบนิเทศที่เป็นรูปธรรม การมุ่งเน้นเอกสารมากกว่าพัฒนาคุณภาพการสอน และการใช้รูปแบบนิเทศแบบเดิมที่ไม่ตอบโจทย์การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) และผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2567 ต่ำกว่าระดับประเทศ สถานการณ์นี้สะท้อนว่ารูปแบบการนิเทศภายในในปัจจุบันไม่สามารถส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างแท้จริง และจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3, 2568)

จากปัญหาดังกล่าว การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในจึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของโลกยุคใหม่ การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการนิเทศภายในอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของโรงเรียน ครู และผู้เรียน อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
3. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ระบุรูปแบบของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้วิธีวิจัยแบบผสานวิธี (Multi-Phase Mixed-Methods Research) ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย (Document Analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การวิจัยนี้จะดำเนินการใน 3 ระยะ โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันในแต่ละระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 310 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Sampling) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา คือ เป็นผู้บริหารที่มีวิธีการบริหารงานที่เป็นเลิศและประสบความสำเร็จในด้านการการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยผ่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 ปรับข้อความตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ นำแบบวัดไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ตรวจสอบคุณภาพโดยการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบวัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α-coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ซึ่งกำหนดเกณฑ์ว่าต้องมีค่า 0.70 ขึ้นไป ซึ่งในแบบวัดทั้งฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.918 ใช้สถิติเชิงพรรณนา ใช้หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป และผลการประเมินความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิระดับนโยบาย นักวิชาการ และผู้บริหาร ระดับปฏิบัติการที่ประสบความสำเร็จที่มีประสบการณ์ เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยใช้เครื่องมือแบบสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบฯ โดบหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระยะที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างและวิธีการได้มา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสนทนากลุ่ม ใช้สถิติเชิงพรรณนา ใช้หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมและรายข้อ (n = 310)

การนิเทศภายในของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
1. ศึกษาและประเมินสภาพปัจจุบัน	3.23	0.35	ปานกลาง	4.62	0.35	มากที่สุด	0.43	1
2. วางแผน	3.26	0.35	ปานกลาง	4.46	0.35	มาก	0.37	4
3. ดำเนินการตามแผน	3.24	0.36	ปานกลาง	4.45	0.37	มาก	0.37	5
4. ประเมินผล	3.14	0.32	ปานกลาง	4.38	0.25	มาก	0.39	2
5. ปรับปรุง พัฒนา	3.18	0.28	ปานกลาง	4.40	0.30	มาก	0.38	3
โดยรวม	**3.21**	**0.30**	**ปานกลาง**	**4.46**	**0.22**	**มาก**	**0.39**	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.21, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x}$ = 3.26, S.D. = 0.35) รองลงมา คือ ข้อดำเนินการตามแผน ($\bar{x}$ = 3.24, S.D. = 0.36) ข้อศึกษาและประเมินสภาพปัจจุบัน ($\bar{x}$ = 3.23, S.D. = 0.35) ข้อปรับปรุง พัฒนา ($\bar{x}$ = 3.18, S.D. = 0.28) และข้อประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}$ = 3.14, S.D. = 0.32)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.46, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อศึกษาและประเมินสภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x}$ = 4.62, S.D. = 0.35) รองลงมา คือ ข้อวางแผน ($\bar{x}$ = 4.46, S.D. = 0.35) ข้อดำเนินการตามแผน ($\bar{x}$ = 4.45, S.D. = 0.37) ข้อปรับปรุง พัฒนา ($\bar{x}$ = 4.40, S.D. = 0.30) และข้อประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}$ = 4.38, S.D. = 0.25)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมและรายด้าน (n = 310)

การนิเทศภายในของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม	3.11	0.22	ปานกลาง	4.45	0.39	มาก	0.43	3
2. ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	3.06	0.22	ปานกลาง	4.48	0.29	มาก	0.46	2
3. ทักษะชีวิตและอาชีพ	3.11	0.30	ปานกลาง	4.64	0.31	มากที่สุด	0.49	1
โดยรวม	**3.10**	**0.18**	**ปานกลาง**	**4.52**	**0.22**	**มากที่สุด**	**0.46**	

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.10, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}$ = 3.11, S.D. = 0.22) รองลงมา คือ ทักษะชีวิตและอาชีพ ($\bar{X}$ = 3.11, S.D. = 0.30) และทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 3.06, S.D. = 0.22)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.31) รองลงมา คือ ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.29) และทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.45, S.D. = 0.39)

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ผลการพัฒนารูปแบบ พบว่า รูปแบบดังกล่าวมีองค์ประกอบสำคัญ 6 ส่วน ได้แก่ ชื่อรูปแบบ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการของรูปแบบ แนวทางการประเมิน และเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งทั้งหมดได้รับการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิและคณะอาจารย์ที่ปรึกษา

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนารูปแบบอาศัยกรอบแนวคิดการนิเทศภายใน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาและประเมินสภาพปัจจุบัน 2) วางแผน 3) ดำเนินการตามแผน 4) ประเมินผล และ 5) ปรับปรุงพัฒนา ผสานกับองค์ประกอบด้านทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จำนวน 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดรวม 30 ตัว เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารและครูสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นตอบโจทย์การนิเทศภายในที่เน้นการสะท้อนคิด การโค้ชชิ่ง การสนับสนุนแบบกัลยาณมิตร และการพัฒนาตามบริบทของโรงเรียนมากกว่าการตรวจสอบแบบสั่งการ

นอกจากนี้ ผลการพัฒนาแสดงให้เห็นว่า รูปแบบดังกล่าวส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้นิเทศ และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผ่านการวางแผนร่วมกัน การสังเกตชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบ PLC และการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการประเมินสภาพปัจจุบันเพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาอย่างชัดเจน ทั้งยังมีกลไกการประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งผลลัพธ์ต่อครูและต่อผู้เรียน พร้อมแนวทางการนำผลประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุงการนิเทศให้มีความยั่งยืน การยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิระบุว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้สูง เหมาะสมต่อการนำไปใช้ในสถานศึกษา และสามารถประยุกต์ใช้ในการยกระดับทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อตรวจสอบรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 (n = 9)

ที่	รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ชื่อรูปแบบ “รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3”	4.78	0.67	4.67	0.50
2	หลักการของรูปแบบ				
	2.1 หลักกัลยาณมิตร (Friendship)	4.89	0.33	4.78	0.44
	2.2 หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (The Principle of Learner-Centered Approach)	4.67	0.50	4.56	0.53
	เฉลี่ยรวม	**4.78**	**0.43**	**4.67**	**0.49**
3	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ				
	3.1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา	4.89	0.33	4.67	0.50
	3.2 เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	4.78	0.44	4.56	0.53
	เฉลี่ยรวม	**4.83**	**0.38**	**4.61**	**0.50**
4	กระบวนการของรูปแบบ				
	4.1 S: Study (ศึกษาและประเมินสภาพปัจจุบัน)	4.78	0.44	4.67	0.50
	4.2 P: Plan (วางแผน)	4.89	0.33	4.89	0.33
	4.3 ขั้นตอนที่ 3 D: Do (ดำเนินการตามแผน)	4.89	0.33	4.78	0.44
	4.4 Evaluate (ประเมินผล)	4.89	0.33	4.89	0.33
	4.5 R: Refine (ปรับปรุง พัฒนา)	4.89	0.33	4.78	0.44
	เฉลี่ยรวม	**4.87**	**0.34**	**4.8**	**0.40**
5	แนวทางการประเมิน				
	5.1 ประเมินผลลัพธ์ระดับครู	4.78	0.44	4.78	0.44
	5.2 ประเมินผลลัพธ์ระดับผู้เรียน	4.67	0.50	4.67	0.50
	เฉลี่ยรวม	**4.72**	**0.46**	**4.72**	**0.46**
6	เงื่อนไขความสำเร็จ				
	6.1 ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำและสนับสนุนการนิเทศภายในอย่างเต็มที่ (ทั้งนโยบาย ทรัพยากร และขวัญกำลังใจ)	4.78	0.44	4.88	0.33
	6.2 ครูทุกคนมีความตระหนักและเปิดใจรับการนิเทศ พร้อมที่จะปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.67	0.50	4.67	0.50
	เฉลี่ยภาพรวม	**4.72**	**0.46**	**4.78**	**0.43**
	เฉลี่ยรวม 6 องค์ประกอบ	**4.78**	**0.42**	**4.71**	**0.45**

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความถูกต้องของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.78, S.D. = 0.42) และความเหมาะสมของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.71, S.D. = 0.45) เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 (n = 9)

ที่	รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา	ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ชื่อรูปแบบ “รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3”	4.78	0.44	4.89	0.33
2	หลักการของรูปแบบ				
	2.1 หลักกัลยาณมิตร (Friendship)	4.67	0.50	4.89	0.33
	2.2 หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (The Principle of Learner-Centered Approach)	4.56	0.53	4.78	0.44
	เฉลี่ยรวม	**4.61**	**0.50**	**4.83**	**0.38**
3	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ				
	3.1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา	4.78	0.44	4.78	0.44
	3.2 เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	4.67	0.50	4.67	0.50
	เฉลี่ยรวม	**4.72**	**0.46**	**4.72**	**0.46**
4	กระบวนการของรูปแบบ				
	4.1 S: Study (ศึกษาและประเมินสภาพปัจจุบัน)	4.67	0.50	4.78	0.44
	4.2 P: Plan (วางแผน)	4.89	0.33	4.89	0.33
	4.3 ขั้นตอนที่ 3 D: Do (ดำเนินการตามแผน)	4.78	0.44	4.89	0.33
	4.4 Evaluate (ประเมินผล)	4.89	0.33	4.89	0.33
	4.5 R: Refine (ปรับปรุง พัฒนา)	4.67	0.50	4.78	0.44
	เฉลี่ยรวม	**4.78**	**0.42**	**4.84**	**0.37**
5	แนวทางการประเมิน				
	5.1 ประเมินผลลัพธ์ระดับครู	4.89	0.33	4.89	0.33
	5.2 ประเมินผลลัพธ์ระดับผู้เรียน	4.78	0.44	4.78	0.44
	เฉลี่ยรวม	**4.83**	**0.38**	**4.83**	**0.38**
6	เงื่อนไขความสำเร็จ				
	6.1 ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำและสนับสนุนการนิเทศภายในอย่างเต็มที่ (ทั้งนโยบาย ทรัพยากร และขวัญกำลังใจ)	4.67	0.50	4.78	0.44
	6.2 ครูทุกคนมีความตระหนักและเปิดใจรับการนิเทศ พร้อมที่จะปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.56	0.53	4.67	0.50
	6.3 ผู้เรียน เป็นศูนย์กลางและแสดงออกถึงการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ชัดเจน (ความกระตือรือร้น การมีส่วนร่วม และการสะท้อนผลการเรียนรู้)	4.78	0.44	4.89	0.33
	เฉลี่ยภาพรวม	**4.67**	**0.48**	**4.78**	**0.42**
	เฉลี่ยรวม 6 องค์ประกอบ	**4.73**	**0.44**	**4.82**	**0.39**

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.73, S.D. = 0.44) และ

ความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.82, S.D. = 0.39) เช่นเดียวกัน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นถึงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทั้งด้านการนิเทศภายในและทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เนื่องจาก สภาพปัจจุบัน ของการนิเทศภายในโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง (PNI = 0.39) และสภาพปัจจุบัน ของทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ก็อยู่ในระดับ ปานกลาง (PNI = 0.46) ซึ่งแสดงถึง ช่องว่างการปฏิบัติที่สำคัญระหว่างสิ่งที่ปฏิบัติอยู่กับ สภาพที่พึงประสงค์ ที่อยู่ในระดับ มาก/มากที่สุด การที่ผลเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศยังคงถูกมองเป็น ภาระงานด้านเอกสาร หรือกลไกการตรวจสอบ มากกว่าเป็นกระบวนการ ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพ (Coaching and Mentoring) ทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูยังคงเน้น เนื้อหาวิชาการ/Teacher-Centered ขาดการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริภา เตียงนิล และนวพรรณ อินต๊ะวงศ์ ที่พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (สุริภา เตียงนิล, 2565); (นวพรรณ อินต๊ะวงศ์, 2565)

2. ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ผลจากการศึกษาเอกสาร การตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศภายในได้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาและประเมินสภาพปัจจุบัน 2) วางแผน 3) ดำเนินการตามแผน 4) ประเมินผล และ 5) ปรับปรุง พัฒนา สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จำนวน 3 องค์ประกอบ คือ 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ และสามารถนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาได้ 6 ส่วน ได้แก่ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมิน 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยสามารถพัฒนาเป็นรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 สอดคล้องกับพันธ์เพ็ญ โพธิ์ใบ ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน 2) กำหนดผู้เกี่ยวข้องและบทบาทการนิเทศภายใน 3) กำหนดแผนงานและแนวทางการทำงานร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง 4) การเตรียมการนิเทศ 5) ดำเนินการนิเทศ 6) การประเมินผลการนิเทศ 7) การปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายใน และ 8) การนำผลการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในไปใช้ (พันธ์เพ็ญ โพธิ์ใบ, 2563) สอดคล้องกับญาสุมินทร์ นนทมาตร ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ร่วมสร้างความตระหนัก ขั้นตอนที่ 2 ร่วมวางแผนการนิเทศ ขั้นตอนที่ 3 ร่วมดำเนินการนิเทศ ขั้นตอนที่ 4 ร่วมติดตามและเสริมแรง ขั้นตอนที่ 5 ร่วมประเมินผลและสะท้อนผลเพื่อพัฒนา

ขั้นตอนที่ 6 ร่วมสรุปผลและยกย่อง ชื่นชม (ญาสุมินทร์ นนทมาตร, 2564) และสอดคล้องกับนันทพร บุญสิทธิ์ และอธิศ ไชยคิรินทร์ ประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) หลักการของรูปแบบในการนิเทศภายในสถานศึกษา 3) ระบบและกลไกการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน 4) วิธีดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน 5) วิธีการประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ (นันทพร บุญสิทธิ์, 2566); (อธิศ ไชยคิรินทร์, 2562)

3. ผลการตรวจสอบรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ สอดคล้องกับ วิทยา สอนกระโทก และนิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านหนองรี “มิตรภาพที่ 225” ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกรายการ (วิทยา สอนกระโทก และนิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์, 2568) สอดคล้องกับญาสุมินทร์ นนทมาตร ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ (ญาสุมินทร์ นนทมาตร, 2564) และสอดคล้องกับสุริภา เตียงนิล และถาวร เวชจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (สุริภา เตียงนิล, 2565); (ถาวร เวชจันทร์, 2565)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 สามารถสังเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในและทักษะผู้เรียน ซึ่งพบว่าสถานศึกษายังต้องการการพัฒนาในหลายด้าน ทั้งด้านกระบวนการนิเทศ เช่น ขั้นศึกษาและประเมินสภาพปัจจุบันและขั้นประเมินผล รวมถึงด้านทักษะผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงเอกสาร แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์นำไปสู่การพัฒนารูปแบบนิเทศที่มีองค์ประกอบครบทั้งหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการประเมิน และเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและการสนทนากลุ่ม พบว่า รูปแบบมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบนิเทศภายในเพื่อยกระดับทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ควรพิจารณาประกาศใช้รูปแบบการนิเทศภายในที่พัฒนาขึ้นนี้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้เป็น “คู่มือมาตรฐาน (Standardized Manual)” สำหรับสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งในการดำเนินการนิเทศเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนและกำหนด ชั่วโมงการปฏิบัติงานนิเทศภายใน ให้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

ภาระงานของครูและผู้บริหารอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การนิเทศไม่เป็นเพียงงานเสริม แต่เป็นภารกิจหลัก 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ควรปรับปรุง ตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ให้ครอบคลุมถึง “ประสิทธิภาพของการนิเทศภายใน” และ “การส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21” ที่สอดคล้องกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้น 4) ควรจัดตั้งเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การใช้รูปแบบการนิเทศภายใน และให้ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agents) ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงแก่โรงเรียนอื่น ๆ ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ 1) ผู้บริหารควรทำหน้าที่เป็น ผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leader) และส่งเสริมให้การนิเทศภายในเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์และให้การสนับสนุน (Supportive) ไม่ใช่การจับผิด (Inspection) โดยเน้นการสะท้อนผลเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Feedback) 2) สถานศึกษาควรจัดทำ แผนการนิเทศภายในประจำปี ที่มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการของครูผู้สอน (Tailored Needs) เป็นรายบุคคลหรือตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้ ข้อมูลจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มาเป็นจุดเริ่มต้นในการวางแผนนิเทศ 3) ควรส่งเสริมให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญด้าน ทักษะ 21st Century ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศให้กับเพื่อนร่วมงานโดยใช้กระบวนการ สังเกตชั้นเรียนร่วมกัน และแลกเปลี่ยนเครื่องมือการสอน 4) ควรใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัล (เช่น การบันทึกวิดีโอการสอน, แพลตฟอร์มการจัดการเรียนรู้) เพื่อช่วยในการ รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การสะท้อนผลเป็นไปตามข้อเท็จจริงและแม่นยำยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป 1) การพัฒนากลไกในการขับเคลื่อนเพื่อสร้างความยั่งยืนของการนิเทศภายในสำหรับการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 2) การพัฒนากลยุทธ์การนิเทศภายในโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 3) การพัฒนาระบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการสอนงานเพื่อเสริมสร้างทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

เอกสารอ้างอิง

ญาสุมินทร์ นนทมาตร. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ. กลุ่มเครือข่ายการวิจัยและสารสนเทศ, 1-446. https://share.google/ByQCg45M7nzsbtM4x

ถาวร เวชจันทร์. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาโดยใช้เครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคใต้. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 17(1), 33-42.

นวพรรณ อินต๊ะวงศ์. (2565). กระบวนการเรียนรู้ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในระดับพื้นที่จังหวัด. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 7(12), 81-92.

นันทพร บุญสิทธิ์. (2566). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา. วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 7(1), 222-232.

พันธ์เพ็ญ โพธิ์ใบ. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีพนครศรีธรรมราช. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 9(9), 284-295.

วิทยา สอนกระโทก และนิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์. (2568). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านหนองรีมิตรภาพที่ 225. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 10(1), 2427-2438.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. (2568). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2568. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรี ธรรมราช เขต 3.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานประจำปี 2563. เรียกใช้เมื่อ 1 ตุลาคม 2568 จาก https://shorturl.asia/GDb7q

สุริภา เตียงนิล. (2565). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

อธิศ ไชยคิรินทร์. (2562). การนิเทศภายในโดยใช้กระบวนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. วารสารศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่, 9(6), 574-588.